TROIAD FILMOU-BEVAAT 2009-2010

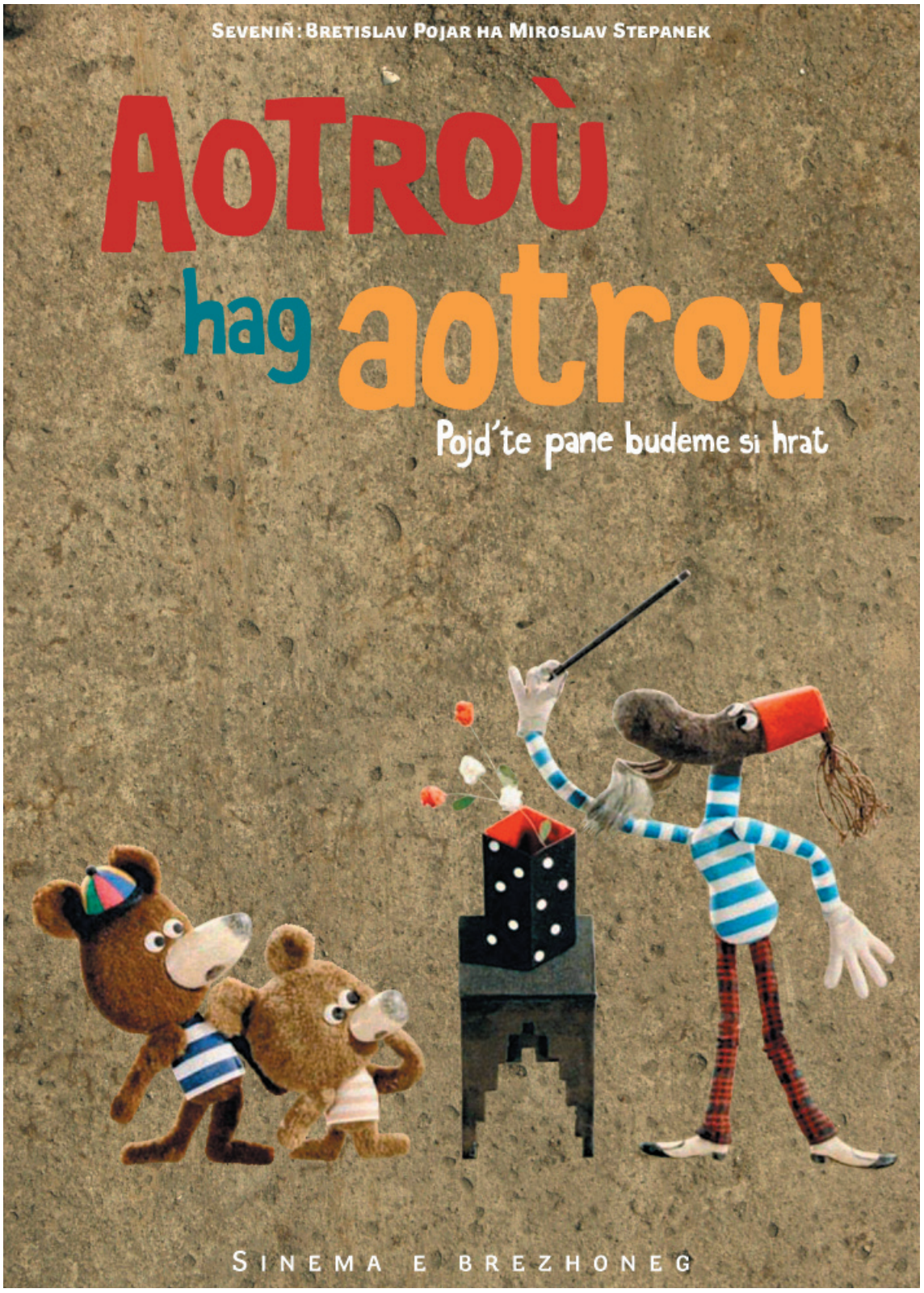

DOSER EVIT AR C'HELENNER

An tudennoù

Daou arzh, ar memes anv dezhe o-daou, « **Aotroù** » hag « **aotroù** », eo tudennoù pennañ an tri filmig. Heñvel-mat eo o stumm ha padal ez int disheñvel-kaer ivez. Brasoc'h ha koshoc'h eo Aotroù, gant un A bras, evit aotroù, gant un a bihan. Gant ur stammenn roudennet glas ha gwenn e vez gwisket « Aotroù », un tog liesliv gantañ war e benn. N'eus tog ebet gant « aotroù », a vez gwisket gant ur stammenn roudennet ruz ha gwenn.

Aotroù

Diwar-benn temz spered Aotroù e c'haller lâret en dez emzalc'h an hini en deus skiant-prenet hag a oar ur bern traoù. Da skouer e lâr traoù evel : « *Ata aotroù ! 'Vez ket alies divskouarn bras gant ar pesked. En dour e vevont...* », pe c'hoazh : « *Evel boaz, skoliad ker, n'ho peus ket desket ho kentel...* » Plijet a ra dezhañ bezañ mestr ar jeu, ha roiñ a ra urzhioù da aotroù alies : « *Harzit ! Merket e vo al lec'h. Al loch a vo savet amañ. Ha du-se 'vo hadet hor greun* », pe « *Deomp de'i !* » Ur sapre louarn eo Aotroù ivez : « *Ha ma yafec'h betek al loar ? Ur selladenn a rafec'h da welet ma n'eus ket du-hont ur braou da zisordañ hor priñsez* » (hag e-keit-se e c'hallfe debriñ ar pesk), pe : « *Dav komz ur yezh estren. 'Giz-se 'ouio ket 'maomp ket eus ar vro*. »
Tu zo da lâret ivez ez eo Aotroù oberiant-kaer. Prest eo dalc'hmat d'ober un dra bennak : « *C'hoariet 'vo ar pezh 'peus c'hoant, aotroù. Deuit 'ta ! Kroget 'vo. Prest oc'h ?* », pe : « *Degouezhet eo an nevez-amzer... Poent sevel, aotroù, dihunit !* »

aotroù

Plijet a-walc'h eo aotroù gant perzh an hini bihan. Alies e sav goulennoù souezhus : « *Aotroù, dilhad a vez gwisket gant ar pesked ?* », pe ne ra nemet respont : « *Bihan on* » pa c'houlenn Aotroù gantañ dihan da ouelañ. Peurvuiañ e ra aotroù pezh a vez lâret dezhañ ober gant Aotroù, evel, da skouer, pa lâr dezhañ chom hep debriñ ar pesk pe pa 'z a d'e heul betek bro an ereved evit goañviñ.
Hegredik-mat eo aotroù ha divleupet eo gant Tudeg-zo-barrek, a vez o fougeal efedoù burzhudus, hervezañ, ur voulenn hag ur braoù-hud : « *Dreist ! Prenet e vo, Aotroù ! Prenet e vo !* » Ha mat eo dezhañ roiñ e eostad da Dudeg en eskemm gant ur varvig faos...
Abalamour m'eo bihanoc'h ez eo kizidik a-walc'h, ezhomm-bras gantañ da vezañ frealzet. Aon en dez un tamm rak Tudeg-zo-barrek, hag Aotroù a lâr dezhañ : « *Ata... Ar re vras eveldoc'h n'o deus ket aon*. » Pe neuze en em lak da ouelañ pa wel ez eo bet debret e besk gant an arzh bras.

Pesketa ar briñsez

O pesketa emañ Aotroù hag aotroù. Tapet zo ur garpenn gaer gant aotroù, ha kontant-bras e vo o tebriñ anezhi. Met gwarizi a sav en Aotroù. Lâret a ra ez eo re dreut ar garpenn ha klask a ra digarez evit ma ne vefe ket debret gant aotroù. Lâret a ra ivez he deus daoulagad trist, evel un den, o c'hoût e vo rostet. Ha gwir eo, krogiñ a ra ar pesk da gaozeal, ha treuzfurmiñ a ra en ur briñsez blev melen kaer dezhi. Ur briñsez bet sordet eo ar pesk, hag aotroù a ginnig ober a bep seurt troioù-kaer evit disordiñ anezhi : « *mont da lazhañ euzhvil ar c'hastell* », « *lonkañ ur c'hwil-derv heugus* », « *saveteiñ ur vamm-gozh diouzh an tan* », « *mont d'al loar da gerc'hat ur braoù-hud* » pe c'hoazh « *roiñ da grediñ ez eo ur brezelour indian o tagañ ur penn-gwenn* »...
Dont a reont a-benn da bep tra, met netra d'ober : chom a ra ar briñsez he stumm pesk warni.

Soñjal a ra da Aotroù ne dalv ket ar boan, ha kinnig a ra rannañ ar pesk, hanter-hanter, met aotroù n'houll ket. Mont a ra war e c'hiz d'ar c'hastell da dalañ ouzh an euzhvil, ha trec'hiñ a ra hennezh. Met ar pesk a chom... ur pesk. Treuzwiskañ a ra Aotroù, o touellañ aotroù, ha lonkañ a ra ar pesk krak-ha-berr. Trist-euzhus eo aotroù. « *Na ouelit ket, kalz re vras oc'h evit istorioù a seurt-se !* » a lâr Aotroù dezhañ. « *N'on ket, bihan on* », a respont aotroù. Met displegañ a ra Aotroù dezhañ n'eo ket ken strikt-se an afer, hag e vo pesked all da dapet... Ha dao de'i da besketa en-dro !

Tudeg zo barrek !

Muzulioù a bep seurt a vez graet gant Aotroù hag aotroù : staliet e vo un atil hag ul liorzh gante. Sevel a ra aotroù roll al legumaj a faot dezhañ gounit : karotez, irvin, pour... A-greiz-tout e tifluk ur pod eus dreñv ur vodenn. Hag e-maez ar pod, Tudeg-zo-barrek, un arzh a vije deut war-eeun eus Istanbul. Hervezañ en dije ur voulenn-hud kap da lakaat ar c'harotez da greskiñ en ur serr-lagad, ar pennoù-salad da vezañ glas diouzhtu pe an irvin da devaat fonnus-kaer. Kinnig a ra da Aotroù hag aotroù prenañ ar voulenn digantañ. Evit kendrec'hiñ anezhe e ra un dro-hud. Dedennet-bras eo aotroù, met Aotroù a lak ar fougaser da skampañ kuit. Koulskoude e teu Tudeg-zo-barrek war e c'hiz buan-buan, ur braoù-hud « Breburda » gantañ. A-hervez e rafe burzhudoù ha ne goust ket ker tamm ebet. Kendrec'het eo aotroù, c'hoazh ur wech, met hegaset-bras eo Aotroù : ne fell ket dezhañ dispign e arc'hant forzh penaos. Kinnig a ra neuze da Dudeg-zo-barrek c'hoari kar-toù, hag ar maout a vefe dilhad Tudeg. Kollet e stammenn, e votoù hag e vragoù gant Tudeg e fin ar c'hoari... Ha diskuliet pezh ez eo en gwirionez : un diaoulig ! Lakaet eo da skampañ kuit gant Aotroù, c'hoazh ur wech, ha da vat an taol-mañ. Diskuizhañ e c'hall Aotroù hag aotroù ober. Chom a reont da vamiñ dirak o liorzh, brav e vo an eostad. Eus e du ez eo sachet Tudeg gant al legumaj brav, ha touelliñ a ra aotroù adarre. Met c'hoarzhin glas e tesko ober...

Pa oamp yaouank...

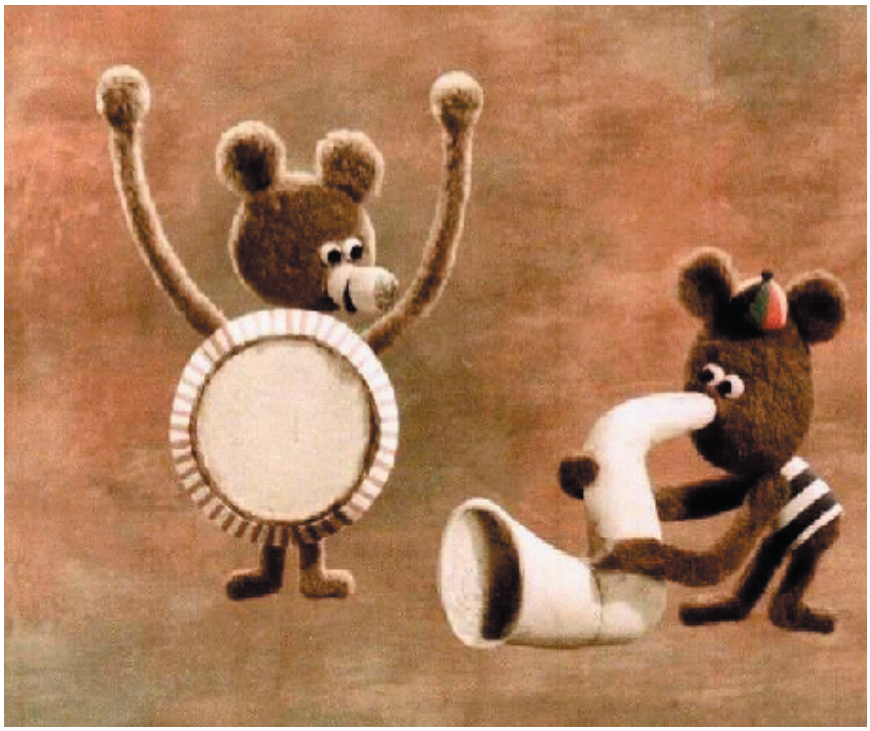

O c’hoari echedoù emañ Aotroù hag aotroù. Skuizh-marv eo aotroù, ha n’eo ket plijet gant ar c’hoari. Kinnig a ra Aotroù dezhañ ur c’hoari all : koach-koukoug. Chom a ra kousket aotroù er memes mod, ha pa c’hoariont kilhoù ivez. N’eus netra d’ober : ar c’houlz eo da c’hoañviñ. Beajiñ a ra neuze Aotroù hag aotroù betek er broioù tomm. Met en em gavet a reont e pennahel an Norzh. Ereved jentil-kaer a ro bod dezhe e-barzh ur gambr glet. Kousket a ra Aotroù hag aotroù betek an nevez-hañv. Pa zihunont e kont aotroù d’e gomper en deus bet hunvreet gant un dra drol : eure-det e oa gant Aotroù, a oa ar plac’h nevez, friko a oa ha sonerien farsus ivez. Lâret a ra Aotroù en deus graet un hunvre damheñvel. Jeu a sav etreze un tamm, hag Aotroù a ginnig da aotroù ober ur c’hoari, « *Ole toro !* » Tremen a ra an amzer. O kannañ o dilhad emañ Aotroù hag aotroù, en ur sellet ouzh « *Aotroù munut hag aotroù munut* » o c’hoari an tren. Soñj o deus neuze eus ar mare ma oant yaouank, ha lâret e ra aotroù : « *Me ’lâr deoc’h ! C’hoarzet ‘veze ganeomp da darzhañ pa oamp yaouank, pa veze graet bagonioù an tren hag ar stlejerez, tchou...* »

Film-bevaat / Republik Tchekia / 1965-1973 / 43 mn

Seveniñ : Bretislav Pojar ha Miroslav Stepanek
Skrid : B. Pojar ha I.Urban
Skeudennoù : V. Malík
Frammañ : J. Kavalierova, H. Leboluskova
Sonerezh : W. Bukovy ha J. Kolafa
Produiñ : KF a.s.Vsechna Prava Vyhrazena
Skignañ : Les Films du Préau – www.lesfilmsdupreau.com

Advouezhiet e brezhoneg gant **Dizale** gant sikour **Kuzul Rannvro Breizh**
Treiñ-azasaat : Jil Penneg / Renet gant Laors Skavenneg / **www.dizale.org**
Skignañ e Breizh : **Daoulagad Breizh**

Troet an teuliad e brezhoneg evit Daoulagad Breizh gant Corinne ar Mero.

Evit gouzout hiroc'h pe m'ho peus c'hoant kaout skeudennoù eus ar film :

Daoulagad Breizh
13 straed Michel Le Nobletz BP 206 29 100 DOUARNENEZ
02 98 92 97 23
daoulagad.bzh@wanadoo.fr